

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

28202

Aşağıda belirtilen sorularımın **Adalet Bakanı YILMAZ TUNÇ** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **06.05.2025**

DİLAN KUNT AYAN

DEM Parti Şanlıurfa Milletvekili

Yüksek Güvenlikli Cezaevleri, mahpusların sürekli gözetim altında tutulduğu, fiziksel ve sosyal etkileşimin ciddi şekilde sınırlandığı, yoğun tecrit ve izolasyon koşullarının uygulandığı kurumlar olarak öne çıkmaktadır. Ulusal ve uluslararası birçok insan hakları kuruluşu tarafından eleştirilen bu yapılar, insan onuruna aykırı olduğu gerekçesiyle sıklıkla tartışılmaktadır.

Bu cezaevlerinde mahpuslar günde 23 saate varan hücre izolasyonuna maruz kalmakta, ortak alanlara çıkış ya çok sınırlı sağlanmakta ya da tamamen engellenmektedir. Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler neredeyse hiç yapılmamakta; aile ve avukat görüşmeleri ciddi biçimde kısıtlanmakta, mahpuslar arasında dayanışma ve iletişim engellenmektedir. Bu uygulamalar, psikolojik ve fiziksel tahribata yol açmakta; özellikle hasta mahpuslar açısından hayati riskler doğurmaktadır. Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi (CPT) ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarında da bu tür tecrit uygulamaları işkence ve kötü muamele yasağını ihlal eden uygulamalar arasında gösterilmektedir.

TAYAD'lı Aileler olarak tarafımıza iletilen tutuklu başvurularına göre, bu koşulları protesto eden 10 tutuklu ve hükümlü şu anda süresiz açlık grevindedir. Bunlardan Sercan Ahmet Arslan, İzmir Buca Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde 194 gündür; Mulla Zincir, Marmara Kapalı Cezaevi'nde 165 gündür süresiz açlık grevindedir. Ayrıca Yurdagül Gümüş, açlık grevindeki oğluna destek olmak amacıyla 1 Ocak 2025'ten bu yana Marmara Kapalı Cezaevi'nde süresiz açlık grevini sürdürmektedir. Başka cezaevlerinde de altı tutuklunun aynı şekilde açlık grevine devam ettiği bildirilmektedir. Açlık grevleri, mahpusların son çare olarak başvurduğu ve yaşamlarını riske attığı ağır bir direniş biçimidir. Bu noktada Adalet Bakanlığı'nın insan hakları temelinde sorumluluk üstlenmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye genelinde Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumları'nda toplam kaç kişi tek kişilik hücre koşullarında tutulmaktadır?
2. YGC'lerde mahpuslara yönelik hangi sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler düzenlenmektedir? Bu etkinliklere katılım ne düzeydedir?

3. YGC'lerde günde 22-23 saat hücrede tutulan mahpus sayısı kaçtır? Bu uygulamanın mahpusların fiziksel ve ruhsal sağılığı üzerindeki etkileri izlenmekte midir?
4. Şu anda cezaevlerinde kaç mahpus süresiz açlık grevinde bulunmaktadır? Açlık grevinde olanların sağılık durumu ne sıklıkla kontrol edilmektedir?
5. Açlık grevi yapan Sercan Ahmet Arslan, Mulla Zincir, Yurdağıl Gümüş ve 7 mahpus hakkında Bakanlığınız tarafından alınmış herhangi bir tedbir veya girişim bulunmakta mıdır?
6. Adalet Bakanlığı, Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumları'ndaki ağır tecrit koşullarını hafifletmek veya bu hapishane modelini yeniden değerlendirmek yönünde herhangi bir çalışma yürütmekte midir?
7. YGC modeline dair ulusal ve uluslararası insan hakları raporları Bakanlığınız tarafından dikkate alınmakta mıdır?